

SU SVEIKATOS PRIEŽIŪRA SUSIJUSIOS INFEKCIJOS EUROPOS ILGALAIKĖS GLOBOS ĮSTAIGOSE

(angl. *Healthcare – Associated Infections in European Long-Term Care Facilities (H4LS)*)

Galutinė ataskaita

Projekto pagrindimas. Nepaisant sveikatos priežiūros paslaugų pažangos hospitalinės infekcijos yra vienas iš dažniausių nepageidaujamų įvykių, atsirandančių teikiant sveikatos priežiūros paslaugas. Senėjant visuomenei didėja ir ilgalaikės globos įstaigų paklausa. Ilgalaikės globos įstaigų gyventojams kyla ypatingai didelė rizika užsikrėsti infekcijomis ir sunkiau sirgti dėl senyvo amžiaus, gretutinių ligų bei kitų priežasčių. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (angl. *European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)*) nuo 2008 m. periodiškai vykdo projektą „Su sveikatos priežiūra susijusios infekcijos Europos ilgalaikės globos įstaigose“ (angl. *Healthcare – Associated Infections in European Long Term Care Facilities (HALT)*). Projekto metu Europos ilgalaikės globos įstaigose atliekami vienmomenčiai infekcijų paplitimo ir antimikrobinų vaistinių preparatų vartojimo tyrimai. Higienos institutas – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos nominuota koordinuojanti institucija Lietuvoje.

Projekto vykdymo laikotarpis: 2022 m. sausio 17 d.–2023 m. sausio 17 d.

Projekto iniciatorius – Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC).

Projekto partneriai: Belgijos sveikatos institutas „Sciensano“ (angl. *Belgian institute for health „Sciensano“*) ir Italijos Emilijos-Romanijos regioninė sveikatos ir socialinė agentūra (angl. *Agenzia Sanitaria e Sociale Regionale Emilia-Romagna*).

Projekto dalyviai: Europos šalių ilgalaikės globos įstaigos.

Higienos institutas – projekto partneris Lietuvoje. Lietuvoje į projektą įsitraukė 5 ilgalaikės globos įstaigos: VšĮ „Senevita“, Ilguvos socialinės globos namai, Dotnuvos slaugos namai, Strėvininkų socialinės globos namai, Prūdiškių socialinės globos namai – iš viso 368 globos namų gyventojai.

Projekto tikslas – tyrimo rezultatus panaudoti kaip parametrus nustatant infekcijų naštą ilgalaikės globos įstaigose nacionaliniu ir Europos lygmeniu, vertinant infekcijas įgijusių gyventojų skaičių per metus ir negalios pakoreguotus gyvenimo metus (angl. *Disability adjusted life years – DALY*).

Projekto uždaviniai

1. Nustatyti, koks procentas globos namų gyventojų per metus neįgyja nei vienos infekcijos, koks procentas įgyja vieną, dvi, tris ar daugiau infekcijų.
2. Įvertinti mirtingumą, susijusį su globos namuose įgytomis infekcijomis.
3. Įvertinti sergamumą infekcijomis globos įstaigose vienerių metų laikotarpiu ir palyginti su vidutiniu Europos Sąjungos sergamumu.

Projekto rezultatai

54,7 proc. Lietuvos globos namų, dalyvavusių projekte, gyventojų per metus neįgijo nei vienos infekcijos. Likusieji gyventojai įgijo 175 infekcijas – nustatytas 45,3 proc. hospitalinių infekcijų paplitimas. Vieną infekciją įgijo 37 proc. gyventojų, dvi infekcijas įgijo 6,8 proc. gyventojų, tris infekcijas įgijo 3 proc. gyventojų, keturias infekcijas įgijo 0,8 proc. gyventojų. 59,4 proc. užregistruotų infekcijų sudarė COVID-19 liga: lengva ligos forma sirgo 82,7 proc. užsikrėtusiųjų, o vidutine ir sunkia ligos forma atitinkamai 16,3 ir 1 proc. užsikrėtusiųjų. 24,1 proc. gyventojų įgytų infekcijų sudarė kvėpavimo takų ligos (iš jų 45,2 proc. peršalimas, 33,3 proc. gripas, 16,7 proc. apatinių kvėpavimo takų infekcijos ir 4,8 proc. plaučių uždegimas). Šlapimo takų infekcijos sudarė 6,8 proc. visų užregistruotų infekcijų (iš jų 83,3 proc. buvo įtariama, bet nepatvirtinta šlapimo takų infekcija). 96,6 proc. gyventojų, įgiję infekcijas nuo jų pasveiko, 2,9 proc. gyventojų mirė (infekcija buvo susijusi, bet ne pagrindinė mirties priežastis), 0,5 proc. gyventojų mirė (mirtis su infekcija nebuvo susijusi).

ECDC, surinkęs ir susisteminęs visų projekte dalyvavusių Europos valstybių duomenis, parengs bendrą projekto rezultatų analizę pagal iškeltus uždavinius.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Visuomenės sveikatos inovacijų skyriaus specialistė Augustė Šalnaitė tel. 8 649 51 346, el. p. auguste.salnaite@hi.lt.